

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Ř 8, 1 – 11

Text: **1S 17, 38 – 45** *Saul oblékl Davida do svého odění, na hlavu mu dal bronzovou přilbu a oblékl ho do pancíře. Na jeho odění si David připásal jeho meč a pokusil se chodit, ale nebyl na to zvyklý. David tedy Saulovi řekl: "Nemohu v tom chodit, nejsem zvyklý." A svlékl to ze sebe. Vzal si do ruky svou hůl, z potoka vybral pět oblázků, vložil je do své pastýřské torby, do brašny, a s prakem v ruce postupoval proti Pelíštejci. Pelíštejec se ke Davidovi pomalu přibližoval a před ním jeho štítonoš. Pelíštejec se podíval, spatřil Davida a pohlížel jím, protože to byl mladíček, ryšavý, krásného vzhledu. Pelíštejec na Davida pokřikoval: "Copak jsem pes, že na mě jdeš s hůlí?" A Pelíštejec zlořečil Davidovi skrze své boby. Pokřikoval na Davida: "Pojď ke mně, ať vydám tvé tělo nebeskému ptactvu a polnímu zvířectvu." Ale David Pelíštejci odpověděl: "Ty jdeš proti mně s mečem, kopím a oštěpem, já však jdu proti tobě ve jménu Hospodina zástupů, Boha izraelských řad, kterého jsi potupil."*

Opět se dnes podíváme na starý známý příběh o Davidovi a Goliášovi. Ten příběh je tak známý, že se stal obecným přirovnáním k nerovnému boji, kde slabší má morální převahu nad silnějším. Tento archetyp můžeme nacházet jak v různých historických a světových událostech, tak i v malých osobních příbězích lidí, kteří bojují s nějakým problémem, ať už obrovitým skutečně nebo jen zdánlivě. V souvislosti s blížícím se svátkem upálení Mistra Jana Husa můžeme myslet na jeho nerovný, ale spravedlivý boj s církevní mašinerií, kde pravda byla na hořící hranici sice na čas umlčena, ale přesto se Hus stal morálním vítězem. Při pohledu na dnešní válku na Ukrajině můžeme rovněž vnímat nerovný zápas mezi agresivní imperiální mocností a ukrajinským lidem, který hájí své nezadatelné právo na sebeurčení. A mohli bychom myslet na mnoho dalších nerovných zápasů, kde outsider stojí proti molochovi různých nadnárodních struktur, mocností a sil až démonických.

Já se dnes ale dopustím možná takové drobné, ale přiznané vykladačské svévole a celý příběh naopak „zniterním“ a přenesu do roviny našeho vnitřního prožívání a našich vnitřních zápasů v sobě samých.

Představme si, že i v nás samých je nějaký Goliáš a nějaký David. Jak vypadá ten Goliáš? Někdy říkáme: Je to silnější než já. Nemám sílu s tím bojovat. S tím se nikdy nevypořádám.

Takový Goliáš svého vítězství často dosahuje už jen tím, jak se nám jeví hrozně obrovitě. A my rezignujeme ještě dřív, než se s ním pustíme do boje. Přemýšlejme, jak se ten Goliáš prezentuje. Především je to souborový zápasník. Už předem je naladěný jaksi bojovně a nepřátelsky. Chce druhým ukázat svou sílu, na kterou spoléhá. Dělá ramena, ukazuje svaly, zatíná pěsti. Jeho řeč je chvástavá a útočná. Snaží se druhé přesvědčit o své neporazitelnosti. Jaké to jsou naše skryté vnitřní sklony, které mají potřebu nás před lidmi prezentovat jako větší, silnější a schopnější borce? Přitom svou zranitelnost, své slabiny skrýváme za pancíř nedotknutelnosti a cítíme se bezpečně jen pod naleštěným brněním. Goliáš používá rafinované metody, jak se chránit před zraněním, používá masivní ochrannou výstroj, aby nic neponechal náhodě. Celý smysl Goliášovy existence je pouze boj, ať už obrana nebo útok, ale nic víc. Podle jedné z verzí výkladu je význam jeho jména „uprchlík, vyhnanec“. Ten, který před něčím pořád utíká. Který není doma. A my můžeme přemýšlet, co všechno v našem životě je jen únik před realitou, co je jen obranný mechanismus, odkud pramení naše útočné výpady, proč se necítíme bezpečně a vidíme se pořád jakoby v cizím nepřátelském prostředí. Před čím utíkáme a proti čemu se v nás ten obrovitý obranný obr obrňuje? Schwálně nechci být konkrétnější, protože každý jsme jiný a nosíme si v sobě jiné obry, kteří významně ovlivňují náš každodenní život, naše vztahy, naše vnitřní rozpoložení a naladění.

A teď se podíváme na Davida. Je tak zranitelný! Ale on to nijak neskrývá. Je to přiznaná zranitelnost. Ale právě v tom je jeho síla. Apoštol Pavel to vyslovil naplno: „Bůh mi řekl: "Stačí, když máš mou milost; vždyť v slabosti se projevuje má síla." A tak se budu raději chlubit slabostmi, aby na mě spočinula moc Kristova. Vždyť právě když jsem sláb, jsem silný.“ Ani David svou slabost nezahaluje pod neprůsvitný plášť nedotknutelnosti. A když ho druzí nutí, aby si nasadil masku silného a neohroženého vojáka, bezelstně prohlásí, že v tom neumí chodit. Není mu to vlastní. Nebyl

by tím, kým ve skutečnosti je. Tím by svou skutečnou sílu ztratil. A tak to ze sebe zase svlékne a jde dělat to, co opravdu umí. Umí střílet z praku. To mu jde nejlépe a v tom vyniká. Proč by tedy dělal něco jiného. Být sám sebou je lepší než si na něco hrát. Dělat to co umím je lepší než se pasovat do role, která mi není vlastní. A tak David jde jen s prakem proti obrněnému Goliášovi.

Příběh ale není o tom, kterak naivní bezstarostný mladiček přelstil namyšleného, pyšného obra. David byl lidsky možná bezbranný, ale rozhodně nebyl naivní. Hlavní rozdíl mezi Davidem a Goliášem ale není ani v promyšlené taktice, v použitých zbraních, ani ve velikosti a síle. To, co boj rozhodlo byla skutečnost, na čí straně kdo bojuje a proč. Goliáš byl vychován pro boj a nic jiného pro něj nemělo smysl. David má zcela jiné pohnutky a jinou motivaci. Říká Goliášovi: „Ty jdeš proti mně s mečem, kopím a oštěpem, já však jdu proti tobě ve jménu Hospodina zástupů, Boha izraelských řad, kterého jsi potupil.“ Všimněte si: Goliáš se schovává za své zbraně, na které spoléhá. David spoléhá na Hospodina, a proto jde volně, ale odvážně a rozhodně, protože se necítí osamocen, ale vnímá v zádech Hospodina.

Řekl jsem, že Davida i Goliáše si nosíme v sobě. Jsou to dvě stránky naší osobnosti. Ta goliášovská spoléhá na sebe, na svou sílu a na své zbraně. Svou zranitelnost skrývá, jak jen může. Ta davidovská nic neskrývá, protože se vlastně na sebe nijak nesoustředí. Soustředí se na Boha. „Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské,“ říká v Novém zákoně apoštol Pavel, a dodává: „Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. Ale je-li Bůh s námi, kdo proti nám?“ Víra v Boha znamená také to, že smíme svobodně odhodit to neproniknutelné brnění, za něž se skrýváme, smíme opustit tu urputnou snahu ukázat, jak jsme dobří a vlastně nejlepší. A naopak nemusíme se bát ukázat svou slabost a zranitelnost. Můžeme být sami sebou, protože právě takové nás Bůh přijímá a miluje a jako takoví můžeme zvládnout mnohem více. Ano, Goliášovy obranné mechanismy mohou být opravdu silné a mocné. Ale svoboda a lehkost s jakou se David pohybuje uprostřed bojiště, kde hrozí každou chvíli zranění či dokonce smrt, ta je dána spolehnutím na Hospodina, který je našim nebeským Otcem. Vždyť je to on, kdo nám svým Duchem dýchá na záda, když nás posílá, abychom se vypořádali se zdánlivě neporazitelnými obry v našem životě.

Modlitba: *Pane, ty neměníš svět ale nás. Kéž ani my nechceme přemáhat své bližní, ale sami sebe a své sklony. Kéž bychom nechávali tebe ve svém životě působit, bojovat a vítězit. Kéž bychom tak zakusili onu Davidovu svobodu, odvahu i statečnost, navzdory své zranitelnosti a slabosti. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane náš, předkládáme ti své prosby a přímluvy za své blízké, za lidi ve světě i za celé tvé stvoření. Kéž my, jako tvoji vyznavači ukazujeme k Pravdě, která lidi osvobozuje. Ať ukazujeme k lásce, která je odvážná. Prosíme tě, povzbud' nás ke statečnosti, abychom se dokázali postavit na odpor všude tam, kde se děje křivda činí násilí. Kéž posvěcujeme tvé jméno v našich srdcích i ve světě. Kéž jsou naše kostely místem modliteb a přímluv za národ a za svět. Ať naše sbory, ale i rodiny a domovy jsou místem pokoje. Přímlouváme se za nemocné a trpící. Prosíme za letní měsíce prázdnin, ochraňuj lidi na cestách. Modlíme se za letní aktivity, do kterých se pouštíme. Prosíme za slunce i déšť, za zdraví i za moudrost, prosíme za ukončení válečných bojů a za mír. Pane, ty jsi Král králů. Jsi Pánem našich životů Tobě buď čest i sláva až na věky. Amen.*